

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobkyně: **T. H. H.**, narozena X
státní příslušnice Vietnamské socialistické republiky
bytem X
zastoupena advokátkou Mgr. et Mgr. Zuzanou Ščerbovou
sídlem Klimentská 1216/46, Nové Město, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 30. 12. 2022, č. j. OAM-341/LE-BE01-D06-2022,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. et Mgr. Zuzaně Ščerbové, advokátce, se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 353 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 240/2022 Sb. (dále jen „zákon o azylu“), řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil a určil, že státem příslušným k posouzení žádosti žalobkyně je Rumunsko podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení č. 604/2013“).
2. Žalobkyně uvádí, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byly zhoršující se sociální, ekonomické a kulturní podmínky a bezpečnostní situace v zemi původu, v níž je obtížné nalézt si důstojnou práci k zabezpečení sebe a rodiny. Chce žít důstojný život, být řádně zaměstnána a pracovat. Musela obstarat zdravotní péči pro členy své rodiny. Proto prodala veškerý svůj majetek v zemi původu, což jí uvrhlo do tíživé životní situace, která v kombinaci s uvedenými podmínkami a bezpečnostní situací tam ze země původu činí nebezpečnou zemi. Je nevhodné, aby její žádost projednával stát, v němž nemá zájem z důvodu obav o svůj život pobývat. Žalobkyně tam byla nucena žít v kontejneru v areálu pracoviště, kde pravidelně docházelo k život ohrožujícím konfliktům, zaměstnavatel jí zadržel doklady, žalobkyně neměla zdravotní pojištění a nebyla jí poskytnuta zdravotní péče. V ČR by ráda našla práci za účelem zabezpečení zdravotních potřeb a důstojného života sebe a své rodiny bez obav o bezpečnost a zdravotní stav. S odkazem na čl. 17 odst. 1 a čl. 3 odst. 2 nařízení č. 604/2013 namítá, že ČR je oprávněna rozhodnout o její žádosti bez nutnosti jejího předání do Rumunska, přičemž takový postup by byl hospodárný. Přesun žalobkyně by zahrnoval další náklady a výdaje spojené s vycestováním, což považuje za neekonomické a nelogické.
3. Žalovaný ve vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Popírá oprávněnost žalobních námitek, neboť neprokazují, že by porušil některé ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) či nařízení č. 604/2013 a vydal nezákonné či nedostatečně odůvodněné rozhodnutí. Odkazuje na obsah správního spisu a napadené rozhodnutí. V případě žalobkyně nebylo naplněno žádné z kritérií stanovených v kapitole nařízení č. 604/2013, které by určilo příslušnost ČR k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Podle čl. 12 odst. 1 nařízení č. 604/2013, pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal. Na základě informací ze Schengenského systému a údajů poskytnutých žalobkyní, vyplývá, že žalobkyně byla v době žádosti o mezinárodní ochranu držitelkou platného rumunského pobytového oprávnění. Je tak nezbytné aplikovat kritérium dané čl. 12 nařízení č. 604/2013. Žalovaný odeslal dne 2. 11. 2022 žádost o přijetí zpět a dne 8. 11. 2022 obdržel informaci, že Rumunsko svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně uznalo. Žalovaný je tudíž přesvědčen, že napadené rozhodnutí je opřené o bezprostředně závazné nařízení č. 604/2013 a vychází ze zjištěného skutečného stavu věci. V napadeném rozhodnutí žalovaný dostatečně posoudil i další podmínku uvedenou v čl. 3 odst. 2 nařízení č. 604/2013 a dospěl k závěru, že v případě

Rumunsko neexistují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systémovým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU. Pokud by se ovšem během pobytu v této zemi nějaké problémy vyskytly, má žalobkyně možnost obrátit se se žádostí o pomoc na příslušné tamní orgány či instituce. Rumunsko je povinno objektivně nestranně v souladu se základními zárukami a zásadami evropského azylového systému posoudit žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany.

4. V replice žalobkyně opětovně odkazuje na čl. 17 odst. 1 nařízení č. 604/2013. Namítá nedostatečně zjištěný stav věci v rozporu s § 2 odst. 1 správního řádu, přičemž tvrzení žalovaného nemají oporu ve správním spise. V Rumunsku jí hrozí újma na zdraví, neboť se jí tam nedostalo zdravotní péče, přestože byla vážně nemocná. Situace žadatelů o mezinárodní ochranu v Rumunsku je nepříznivá. Žalovaný nedostatečně posoudil azylový systém v Rumunsku, který vykazuje značné systémové deficity. Zpráva *Asylum Information Database* za rok 2019, kterou zároveň navrhuje k důkazu, potvrzuje věrohodnost jí uváděných skutečností stran špatného zacházení, kterého se jí v Rumunsku dostalo.
5. Při jednání žalobkyně prostřednictvím svého zástupce setrvala na svém dosavadním procesním stanovisku. Žalovaný se k jednání nedostavil.

Splnění procesních předpokladů a rozsah soudního přezkumu

6. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

7. Ze správního spisu plyne, že Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „krajské ředitelství policie“), rozhodnutím ze dne 18. 10. 2022, č. j. KRPS-258470-31/ČJ-2022-010025-ZZC, uložilo žalobkyni správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), přičemž dobu, po kterou žalobkyni nelze umožnit vstup na území členských států EU, stanovilo na 2 roky. Dle odůvodnění citovaného rozhodnutí byla žalobkyně společně s dalšími čtyřmi cizinci dne 17. 10. 2022 zajištěna na benzínové stanici u dálnice D1 směrem na Prahu. Při výslechu uvedla, že od roku 2020 pobývala v Rumunsku na základě pracovního víza, jehož platnost skončila v roce 2021, přičemž se za pomoci převaděče dostala až do ČR, kde by chtěla zůstat a pracovat, byť uvedla, že ve Vietnamu je bezpečno, nic jí tam nehrozí a má se kam vrátit. O správním vyhoštění žalobkyně bylo rozhodnuto s odůvodněním, že v ČR pobývala bez pobytového oprávnění a bez cestovního dokladu, její vyhoštění bylo možné a nepředstavovalo nepřiměřený zásah do jejího soukromého či rodinného života. Rozhodnutím ze dne 18. 10. 2022, č. j. KRPS-258470-17/ČJ-2022-010025-ZZC, krajské ředitelství policie žalobkyni zajistilo za účelem správního vyhoštění.
8. Žalobkyně dne 20. 10. 2022 požádala o udělení mezinárodní ochrany a následně dne 25. 10. 2022 poskytla údaje k této žádosti. Žalobkyně mimo jiné uvedla, že ze země původu odcestovala letecky za účelem zaměstnání v roce 2019 do Rumunska, kde pracovala

v pekárně do konce roku 2021, kdy jí skončila pracovní smlouva. V Rumunsku měla roční pracovní povolení. Pak nadále pracovala v restauraci. Neví, jestli pracovala legálně, protože pekařská firma, kde dříve pracovala, jí zadržela cestovní doklad, tak neví, dokdy měla pracovní povolení. Z Rumunska cestovala do ČR přes Slovensko, kde si hledala práci. Jelikož žádnou nenašla, rozhodla se pokračovat do ČR. Je zdravá. V ČR by chtěla zůstat a v klidu žít jako normální člověk. Potřebuje práci a „ochranu před nelegálním pobytem“.

9. Rozhodnutím ze dne 24. 10. 2022, č. j. OAM-341/LE-BE01- BE02-PS-2022, žalovaný žalobkyni zajistil v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
10. Při pohovoru dne 8. 11. 2022 žalobkyně mimo jiné uvedla, že v zemi původu se živila tak, že dělala, co bylo potřeba; neměla žádné pevné zaměstnání. Odcestovala z finančních důvodů poté, co zemřeli oba rodiče a mladší bratr. Veškerý majetek prodala kvůli jejich léčbě. Neměla žádný majetek a neměla kde bydlet. Měla cestovní pas a roční vízum Rumunska za účelem zaměstnání (vydané asi v prosinci 2019). V Rumunsku pobývala přes dva roky. Pracovní smlouvu měla platnou, ale po roce jí neprodloužili pracovní povolení. Rok tam tedy pobývala bez víza. Od roku 2019 zemi původu nenavštívila. Cílem její cesty z Rumunska byla ČR, kde chce žít jako normální člověk a najít si zaměstnání, aby vydělala peníze a mohla se postarat o dceru. Pokud by se vrátila do země původu, byla by to „katastrofa“, protože tam již nic nemá a je z menšiny, která má nižší životní úroveň. Na Slovensku nemohla najít žádnou práci a dozvěděla se, že v ČR je větší možnost si ji najít. Pekařská firma, kde dříve v Rumunsku pracovala, jí zadržela cestovní doklad. Když nebylo tolik práce z důvodu „covidu“, pracovala jen „pár dní“ v týdnu, a proto si musela zajistit vedlejší práci v restauraci. V zemi původu problémy se státními orgány či kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení neměla, stíhaná tam nebyla. V případě návratu jí v zemi původu nic nehrozí. V zemi původu má dceru (r. 2006), která bydlí u její sestry, které posílá to, co vydělá. Biologický otec dcery je zajištěn s ní v zařízení, přičemž nemůže doložit, že je to její manžel, neboť oddací list a rodný list dcery jsou v zemi původu. Mezinárodní ochrana chrání lidi před obtížnostmi v životě, jako v jejím případě, kdy nemá bydlení, práci, žádný „základ k životu“. Sestra je moc chudá a dcera ještě moc malá.
11. Součástí správního spisu jsou také: (i) žádost žalovaného na standardním formuláři pro určení státu příslušného pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 2. 11. 2022, ref. č. CZDUB1 D023051, a (ii) odpověď Ministerstva vnitra Rumunska ze dne 8. 11. 2022, ref. č. RODUB1 4711072, kterou byl žalovaný informován, že Rumunsko souhlasí, že je státem příslušným pro posouzení žádosti o mezinárodní ochranu
12. Dále je součástí správního spisu zpráva „*Rumunsko Informace OAMP, 26. červenec 2022 – Azylový systém – Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinští navrátilci, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky*“.
13. Při pohovoru dne 21. 12. 2022 žalobkyně mimo jiné uvedla, že není ochotna se do Rumunska jako státu příslušného k posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu vrátit. V návratu do Rumunska jí nic nebrání, neexistují pro ni žádné překážky. Nechtěla uvést žádné skutečnosti či předložit písemné dokumenty, které by měl žalovaný vzít v potaz.
14. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany ze dne 21. 12. 2022 vyplývá, že žalovaný žalobkyni sdělil, které shromážděné podklady budou sloužit pro vydání rozhodnutí o její žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně se

seznámit s jejich obsahem nebo k nim vyjádřit nechtěla. Stejně tak nechtěla navrhnout doplnění podkladů, vše už řekla. Žádné skutečnosti nebo nové informace uvést nechtěla.

15. Žalobkyně si napadené rozhodnutí převzala dne 5. 1. 2023. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul dosavadní průběh řízení a řízení o předchozí žádosti žalobkyně a konstatoval, že ačkoliv její manžel také požádal o mezinárodní ochranu, žalobkyně nedoložila dokument, který by jejich manželství osvědčoval. Žalovaný tak neměl možnost ověřit pravdivost tohoto tvrzení. Na základě informací získaných od orgánů Rumunska byla žalobkyně v době, kdy podala v ČR žádost o udělení mezinárodní ochrany držitelkou platného pobytového oprávnění. Žalovaný proto požádal Rumunsko o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu, přičemž dne 8. 11. 2022 obdržel informaci, že Rumunsko svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu uznalo podle čl. 12 odst. 1 nařízení č. 604/2013. Žalovaný se dále zabýval otázkou, zda v případě Rumunska existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení č. 604/2013, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. Zpráva uvedená v bodu 12 tohoto rozsudku popisuje průběh řízení o mezinárodní ochraně v Rumunsku, kompetentní orgány posuzující žádosti, právní základ azylového systému, poskytování právní pomoci žadatelům, možnosti odvolání, ubytování v azylových střediscích a další. V souladu s nařízením č. 604/2013 je Rumunsko povinno objektivně a nestranně v souladu se základními zárukami a zásadami azylového práva posoudit žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany. Na úrovni EU ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva nebylo vydáno žádné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení o mezinárodní ochraně a přijímání žadatelů v Rumunsku, které by dokonce dosahovaly rizika nelidského či ponižujícího zacházení. Rovněž UNHCR nevydal žádné stanovisko požadující, aby se například členské státy zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Rumunska, jak to učinil zcela jednoznačně v případě Řecka. Rumunsko je členem EU, státní moc zde dodržuje právní předpisy a lidská práva a Rumunsko dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad dodržováním těchto práv. Žalobkyně nepředložila důkazy či materiály, které by svědčily o systematických nedostacích azylového systému v Rumunsku či ve vztahu k přijímání žadatelů. Žalovaný proto uzavřel, že žalobkyni nehrozí v Rumunsku nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k řízení ve věci mezinárodní ochrany a zajištění podmínek přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu. Žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by jí bránily se vrátit do Rumunska. Nemohla tam zůstat, protože neměla práci. O mezinárodní ochranu v ČR požádala, aby zde mohla legálně pobývat a pracovat. K aplikaci čl. 17 nařízení č. 604/2013 žalovaný uvedl, že jeho podstatou jsou především humanitární důvody pro sloučení širší rodiny či kulturní důvody. Žalobkyně však nemá na území ČR žádné „potvrzené“ rodinné příslušníky, socio-ekonomické ani kulturní vazby. V ČR doposud nepobývala. Žalovaný proto nenašel žádné důvody pro aplikaci čl. 17 nařízení č. 604/2013. Rumunsko je povinno žalobkyni přijmout zpět a posoudit její žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný uzavřel, že žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu byla nepřijatelná, neboť k jejímu posouzení je příslušný jiný členský stát EU (Rumunsko), a proto řízení zastavil.

Posouzení žaloby soudem

16. Úvodem soud předesílá, že míra precizace žalobních bodů do značné míry předurčuje, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod obecnější, tím obecněji k němu

správní soud přistoupí. Není na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebral by funkci žalobcova advokáta. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) k tomu dále v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, uvedl, že za žalobní bod je nutné považovat každé vyjádření žalobce, z něhož „*byť i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní k jím domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum.*“ Formulovala-li žalobkyně žalobní body obecně, nemůže se soud detailně zabývat veškerými možnými aspekty zákonnosti napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení a může jí poskytnout odpověď na její námitky pouze ve stejné míře obecnosti. Úkolem soudu totiž není za žalobkyni spekulativně domýšlet, v čem konkrétně nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřuje.

17. Podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.
18. Soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek NSS ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74, podle kterého pokud bylo řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Z konstrukce právní úpravy obsažené v zákoně o azylu vyplývá, že v případě nepřipustných žádostí se řízení zastavuje [§ 25 písm. i) zákona o azylu], aniž by správní orgán musel přistoupit k meritornímu přezkoumání důvodů žádosti. Ze znění § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu vyplývá, že jestliže je k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný členský stát EU, nemůže žalovaný vůbec existenci důvodů pro udělení mezinárodní ochrany posuzovat. Namítá-li tedy žalobkyně v žalobě existenci nebezpečí, které jí má v případě návratu do země původu hrozit, nemůže být s těmito námitkami z povahy věci úspěšná, neboť jimi míří zcela mimo povinnosti žalovaného v předcházejícím řízení a rozhodovací důvody napadeného rozhodnutí. Námitky týkající se hrozícího nebezpečí v případě návratu do země původu jsou proto nedůvodné.
19. Žalobkyně dále namítá, že je nevhodné, aby její žádost projednával stát, v němž nemá zájem z důvodu obav o svůj život pobývat, neboť v něm byla nucena žít v kontejneru v areálu pracoviště, kde pravidelně docházelo k život ohrožujícím konfliktům, zaměstnavatel jí zadržel doklady, žalobkyně neměla zdravotní pojištění a nebyla jí poskytnuta zdravotní péče. V ČR by ráda našla práci za účelem zabezpečení zdravotních potřeb a důstojného života sebe a své rodiny bez obav o bezpečnost a zdravotní stav. Převzetí příslušnosti ČR by bylo hospodárné, neboť její přesun žalobkyně by zahrnoval další náklady a výdaje.
20. Podle čl. 3 odst. 2 alinea 1 nařízení č. 604/2013 pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána.
21. K tomuto ustanovení nařízení č. 604/2013, na které odkazuje v žalobě, soud uvádí, že žalobkyně má sice pravdu, že v souladu s ním může posoudit žádost o mezinárodní ochrany

stát, ve kterém byla podána žádost, avšak žalobkyně již opomíjí, že tomu je tak tehdy, jestliže nemůže být na základě stanovených kritérií příslušný stát určen. Z napadeného rozhodnutí však jednoznačně vyplývá, že Rumunsko jako stát příslušný k posouzení žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu bylo určeno podle čl. 12 odst. 1 nařízení č. 604/2013, tj. jako stát, který vydal platné povolení k pobytu. Tato dílčí námitka je proto nedůvodná.

22. Podle čl. 17 odst. 1 alinea 1 nařízení č. 604/2013 se může odchýlně od čl. 3 odst. 1 každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.
23. Aplikace tohoto ustanovení (samotným nařízením č. 604/2013 označeného jako „diskreční“) probíhá ve sféře správního uvážení žalovaného jakožto orgánu členského státu EU, který *se může rozhodnout posoudit* žádost o mezinárodní ochranu, z čehož vyplývají i omezené možnosti soudního přezkumu takového rozhodnutí. Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro uplatnění diskrečního ustanovení je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí založené na správním uvážení podléhá přezkumu správních soudů pouze v tom směru, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení a zda je nezneužil (§ 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.), tedy zda správní orgán nevybočil z hledisek stanovených zákonem, zda je jeho úvaha v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Na druhou stranu „[r]ubem diskrečního oprávnění správního orgánu je povinnost správního orgánu volné úvahy užít, tedy zabývat se všemi hledisky, která zákon jako premisy takové úvahy stanoví, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutková a právní zjištění a poté volným správním uvážením, nicméně při respektování smyslu a účelu zákona a mezí, která zákon stanoví dospět při dodržení pravidel logického vyvozování k rozhodnutí. [...]“ (právní věta k rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 1993, sp. zn. 6 A 99/92, č. 50/1994 SpP, dostupné v ASPI).
24. V rozsahu možného přezkumu uplatnění „diskrečního ustanovení“ soud konstatuje, že žalovaný uvedeným povinností dostál, neboť „diskreční ustanovení“ čl. 17 odst. 1 nařízení č. 604/2013 neopomněl a úvahy, jak možnost jeho uplatnění posoudil, jsou z odůvodnění napadeného rozhodnutí patrné. Podle něj jsou podstatou tohoto ustanovení především humanitární důvody pro sloučení širší rodiny či kulturní důvody. Žalovaný uvedl, že žalobkyně nemá na území ČR žádné „potvrzené“ rodinné příslušníky, socio-ekonomické ani kulturní vazby. V ČR doposud nepobývala. Proto čl. 17 nařízení č. 604/2013 neaplikoval. Žalovaný se tak sice stručně, avšak přezkoumatelným způsobem a ve výsledku dostatečně otázkou, zda „diskreční ustanovení“ uplatní, či nikoliv, zabýval.
25. Podle judikatury NSS je třeba učinit úvahu o aplikaci „diskrečního ustanovení“, jestliže se jedná o případ hodný zvláštního zřetele (srov. rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24). Podle právní věty k naposledy uvedenému rozsudku „[p]řípady hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto však v rámci nich jsou patrné dvě významnější skupiny, které lze typově charakterizovat: V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. tato má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby našemu státu či pro jiný specifický

vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla (viz jeho čl. 3 odst. 2). V druhé z popsaných typových skupin případů je v první řadě na místě nejprve zkoumat, zda by tyto důsledky mohly skutečně s významnou pravděpodobností nastat, a pokud ano, zda stát příslušný dle nařízení může sám učinit opatření, která by zajistila ochranu žadatele před těmito důsledky.“ Existenci takových či jiných případů hodných zvláštního zřetele však žalobkyně v předcházejícím řízení netvrdila a neučinila tak ani v řízení před soudem.

26. Jde-li dále o skupinu tvrzení souvisejících s obavou žalobkyně z předání Rumunsku z důvodu obav o život, zabavení dokladů totožnosti zaměstnavatelem, nevyhovujících podmínek na pracovišti a v ubytování, absence zdravotního pojištění či neposkytnutí zdravotní péče, nemohla jimi žalobkyně zákonnost napadeného rozhodnutí či předcházejícího řízení zpochybnit z povahy věci. Tyto námitky jsou totiž založeny na retrospektivní povaze tvrzených obav žalobkyně vyplývajících ze zkušenosti z jejího předchozího pobytu v Rumunsku. Postavení žalobkyně i samotného Rumunska však bylo jiné než v projednávané věci. Žalobkyně byla držitelkou pobytového oprávnění za účelem výkonu zaměstnání a Rumunsko státem, který ji tento výkon zaměstnání na svém území umožnil. Žalobkyně neměla postavení žadatelky o udělení mezinárodní ochrany a Rumunsko tehdy nebylo státem odpovědným za posouzení její žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Tyto tvrzené obavy se tak nestřetávají s rozhodovacími důvody napadeného rozhodnutí, jelikož nejsou sto vypovědět nic o postavení žadatelů o mezinárodní ochranu během posuzování jejich žádosti na území Rumunska. Ani zjištění skutkového stavu z tohoto hlediska nemohlo být nedostatečné, jak žalobkyně namítá.
27. Zcela proti smyslu a účelu nařízení č. 604/2013 pak míří námitka stran hospodárnosti. Žalobkyně totiž namítá, že je neekonomické a nelogické, aby její žádost o mezinárodní ochranu posoudil jiný stát než ten, na jehož území se nachází. Tato argumentace však popírá pravidla pro vzájemné předávání a přebírání žadatelů o mezinárodní ochranu státem příslušným k posouzení jejich žádosti stanovená nařízením č. 604/2013. Pokud by se totiž žadatel o mezinárodní ochranu nacházel na území státu příslušného, nemusel by žadatele přebírat (zpět). Akceptace této argumentace by vedle toho žadatelům o mezinárodní ochranu umožnila vybrat si členský stát EU, který bude jejich žádost o mezinárodní ochranu posuzovat, a to pouze tím, že se jim podaří do něj (ať již legálně či nelegálně) přemístit. To je však jev, kterému mají právě pravidla stanovená nařízením č. 604/2013 zamezit.
28. I tyto žalobní námitky jsou proto nedůvodné.
29. Námitku, že žalovaný nedostatečně posoudil azylový systém v Rumunsku, který vykazuje značné systémové deficity, pak soud neposuzoval, neboť byla uplatněna až po uplynutí lhůty pro podání žaloby.
30. Rozšířit žalobu je možné toliko ve lhůtě pro podání žaloby (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31), která podle § 72 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 32 odst. 1 zákona o azylu činí 15 dnů a začala plynout ode dne doručení napadeného rozhodnutí žalobkyni. Tato lhůta neběžela ode dne, kdy žalobkyně žádost o ustanovení zástupce předala k poštovní přepravě (tj. dne 19. 1. 2023), do dne, kdy nabylo právní moci usnesení ze dne 14. 2. 2023, č. j. 48 Az 1/2023-32, což nastalo dne 2. 3. 2023 (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Po uplynutí lhůty pro podání žaloby nelze žalobu rozšířit. Posledním

dnem, kdy bylo možné žalobu účinně rozšířit, byl den 6. 3. 2023. Tento závěr vyplývá z toho, že žalobkyni bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 5. 1. 2023. Ze lhůty pro podání žaloby pak zcela uplynulo 13 dnů, než dnem 19. 1. 2023 došlo k jejímu stavení. To znamená, že lhůta pro rozšíření žaloby činila 2 dny od právní moci usnesení č. j. 48 Az 1/2023-32 (2. 3. 2023), a proto poslední den připadl na 6. 3. 2023 (jako nejbližší následující pracovní den po sobotě a neděli). Ustanovené zástupkyni bylo přitom usnesení č. j. 48 Az 1/2023-32 doručeno 15. 2. 2023. Doplnění žaloby (označené jako replika) bylo soudu doručeno dne 15. 3. 2023. Řízení před správními soudy je ovládáno dispoziční a koncentrační zásadou, proto již v žalobě musí být uplatněny všechny důvody nezákonnosti napadeného správního rozhodnutí nebo všechny vady řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v zákonem stanovené lhůtě. Soudní řád správní neumožňuje, aby žalobce vznášel nové námitky po uplynutí lhůty pro podání žaloby (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69).

31. Je sice pravdou, že čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, avšak toto ustanovení se na projednávanou věc neaplikuje a nařízení č. 604/2013 obdobnou normu neobsahuje.
32. NSS sice dovodil, že je *„třeba nutnost přezkumu správního rozhodnutí o přemístění podle skutkového stavu ke dni rozhodování soudu, a to přinejmenším v případech, kdy je posuzována existence systémových nedostatků dle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení [č. 604/2013], dovodit z toho, že jedině tímto způsobem lze zajistit respektování zásady non-refoulement ať již ve smyslu čl. 4 a 19 Listiny základních práv EU, resp. čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, nebo (v poněkud jiné podobě) dle čl. 33 Ženevské úmluvy.“* (rozsudek ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016-22). Žalobkyně však v žalobní lhůtě námitku systémových nedostatků neuplatnila, a nejednalo se proto o případ, kdy by se soud mohl zabývat novými skutkovými námitkami týkajícími se tvrzené existence systémových nedostatků.
33. Jen pro úplnost soud uvádí, že i kdyby se v projednávané věci uplatnil čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice, respektive obdobná pravidla soudního přezkumu, která poskytují žadatelům o mezinárodní ochranu ve vztahu k účinnému „opravnému“ prostředku vyšší stupeň procedurální ochrany než nařízení č. 604/2013, stejně by soud nemusel k námitce systémových deficitů rumunského azylového systému přihlídnout. Soud podle čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice by totiž musel posoudit relevantní skutkové okolnosti, které nastaly před vydáním napadeného rozhodnutí, jestliže by je žalobkyně uvedla v žalobě, neboť v takovém případě by nebyly uplatněny *v pozdní fázi řízení* (srov. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 4. 10. 2018, C-652/16, *Ahmedbekova*). Žalobkyně přitom v replice netvrdí existenci skutečností nastalých až po vydání napadeného rozhodnutí. Jelikož tam uvedené skutečnosti nebyly uplatněny ve lhůtě pro podání žaloby (srov. výše), má soud za to, že se jedná o skutečnosti uplatněné v pozdní fázi řízení ve smyslu citovaného rozsudku Soudního dvora EU *Ahmedbekova*. Jako k takovým by k nim soud proto nepřihlédl ani za aplikace čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice, neboť se jednalo o rozšíření žalobních bodů po podání žaloby.
34. Nad rámec nezbytného odůvodnění však soud dodává, že podle judikatury NSS obecně známé skutečnosti nesvědčí o takových systémových nedostacích azylového systému, které by bránily přemístění zletilého žadatele o mezinárodní ochranu do Rumunska (srov. např.

usnesení ze dne 30. 6. 2022, č. j. 8 Azs 392/2021-27, nebo rozsudek ze dne 1. 7. 2021, č. j. 7 Azs 91/2021-23, a tam uvedenou judikaturu). Žalobkyně se přitom omezila na obecnou námitku existence systémových nedostatků rumunského azylového systému, aniž by uvedla jakékoliv konkrétní okolnosti, které by se vztahovaly k její osobě jakožto žadatelky o udělení mezinárodní ochrany.

35. Z uvedených důvodů proto žalobkyně nemohla být s námitkou existence systémových nedostatků azylového systému Rumunska úspěšná. Z těchto důvodů soud pro nadbytečnost ani k důkazu neprovedl Zprávu *Asylum Information Database* za rok 2019.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

36. Ze shora uvedených důvodů žalobkyně se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
37. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na jeho běžnou činnost.
38. Zástupkyně žalobkyně byla ustanovena na základě usnesení č. j. 48 Az 1/2023-32. Podle § 35 odst. 10 první věty s. ř. s. hotové výdaje ustanoveného zástupce a jeho odměnu za zastupování platí stát. Zástupkyni žalobkyně soud přiznal odměnu za 2 úkony právní služby podle § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) [replika a účast na jednání dne 21. 3. 2023]. Za převzetí a přípravu zastoupení soud zástupkyni žalobkyně odměnu nepřiznal, neboť ustanovená zástupkyně pro jí tvrzenou nedosažitelnost žalobkyně první poradu se žalobkyní neuskutečnila. Ta může být nahrazena studiem spisu, avšak zástupkyně žalobkyně se s obsahem spisu neseznámila a dle všeho vycházela toliko z listin zaslaných jí zdejším soudem, a proto účel úkonu převzetí a přípravy zastoupení nebyl naplněn (srov. rozsudek NSS ze dne 15. 1. 2021, č. j. 7 Azs 279/2020-49, a tam citovaná rozhodnutí). Podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu činí odměna za jeden úkon právní služby 3 100 Kč. Za repliku však zástupkyně žalobkyně prostřednictvím substitučního zástupce požadovala odměnu pouze v poloviční výši. Celková odměna proto činí 4 650 Kč. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu činí paušální náhrada hotových výdajů za jeden úkon právní služby 300 Kč. Zástupkyně žalobkyně je plátkyní daně z přidané hodnoty, a proto je součástí odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů též náhrada za daň z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 5 250 Kč (1 103 Kč). Celkem tedy zástupkyni žalobkyně náleží 6 353 Kč. Tato částka bude zástupkyni žalobkyně vyplacena ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 21. března 2023

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce